

GAZETA TRANSILVANIEI

Redacția și Administrația
— STAREA LIBERTĂȚEI BRAȘOV —
 TELEFON 226.
 Abonamente anual 860 lei.
 satru străinătate 800 lei.
 Aunțuri, reclame, după tarif.

Fondată la 1888 de George Barițiu

Apare de trei ori pe săptămână

Manifestul liberalilor adresat țării spune: începem lupta de mândruire a statului. Cam fărziu d-lor liberali!

Răspunsul țării.

Partidul liberal s-a retras din parlament și a adresat țării un manifest chemând pe cetățeni la luptă împotriva guvernului.

La chemarea liberalilor țara răspunde însă cu un hoțărât.

Să ne ferească Dumnezeu de o nouă guvernare brâiliști. Ea ar însemna o nouă încăsușare a libertăților câștigate sub actualul guvern și o nouă revizuire la vechiul sistem de joc-mâneli și tiranizare.

In tot timpul actualei guvernări liberalii au dat dovadă că nu se pot despărți de vechile lor apucături și că ei nu înțeleg să respecte drepturile și libertățile poporului.

Ei a avut o atitudine dușmănoasă față de toate lucrările guvernului de azi și mai ales față de legile care tind să desrobească țărănește de sub apăsarea cămătariei librale.

Ei au fost și sunt astăzi pentru meninarea stării de asediul și a cenzurei. In fiecare cetățean ei văd un bolșevic. In fiecare om un dușman al țării.

Ei au fost contra alegerilor libere.

Au fost contra împrumutului și

au defăimărat țara în străinătate numai ca împrumutul să nu se poată face.

Liberalii s-au rostit contra legii cooperării și contra tuturor legilor economice ale guvernului.

Când s-a depus legea administrativă spre votare, ei au părăsit parlamentul.

Astăzi sunt contra inițiativă "Creditului Agricol" — instituția menită să puie la dispozitia țărănimii creditele necesare pentru refacerea gospodăriilor.

Acum vin streinii cu capital și vor să ia un canal modern pentru a pune Capitala țării în legături de comunicație cu apele Dunării.

Dor, liberalii sunt contra. Guvernul vrea să reguleze traiul vamal, ca produsele țărănești să nu mai fie taxate ca în trecut. Liberalii sunt contra.

Ei cer legi pentru protejarea intereselor lor, a băncilor lor, a oamenilor lor.

De țară puțin le pasă și totuș se adresează ei. De cetățeani puțin îl doare și totuș le cer suportul lor.

Suporți?
Ba un ștreang!

se ia numai câtorva favorile fure și înșelate. Vor mai îndrăsnii oare să-și continue meseria? Nu. Dar asta nu se face.

Un om sărac e pedepsit pentru un leu. Un funcționar e suspendat pentru zecă lei. Un hoț prost e condamnat la temniță pentru un furt de nimic. Dar un speculant care face fără muncă milioane, trăiește nu numai liniștit ci și stimat de semenii săi.

Asta e toată greșala. Se taie răul pela vârfuri și nu la rădăcina.

cea mai mare mizerie. Maghiarii unguri, ca să îndrepte nemulțumirea populației față de greșelile guvernului, în altă direcție, au scorit ideea, că numai revizuirea granițelor ar putea înălțări stările de azi.

Chiar dacă s-a făcut o nedreptate Ungariei prin tratatul de pace, actualul guvern maghiar nu are dreptul să se prezinte ca apărător al dreptății. In primul rând actualul guvern nu reprezintă națiunea maghiară și în al doilea, orice încercare de rectificare a granițelor, orice încercare de redobândire a teritoriilor și popoarelor fost sub vechea Ungarie, ar duce neîndoios la un nou razboi.

Unul din mijloacele pentru redobândirea de teritorii se consideră în Ungaria câștigarea de prietenii în străinătate, cari sunt arălași ca salvatori ai ungurilor. Prin aceasta se explică interesul ungurilor pentru străini și obiceiurile străine.

Dacă întrebăți pe țărani unugur: de ce înălțări tabloul lui Franz Josef și înlăuciște cu cel al lui Roterhmer, — vă răspunde:

Roterhmer ajută pe mii de săraci unguri din regiunile românești și slovace din căstigul ziarului său și dă de lucru la mii de muncitori unguri în numeroasele sale fabrici...

Astfel sunt lămurite maselor largi ale poporului hrănuindu-l cu fel de fel de minciuni, în timp ce țara se află în misere și nevoi. Dar cauzele adevărate sunt ascunse.

Dreptul de vot al femeilor

In fine, noua lege administrativă recunoaște și femeilor drept de vot la alegerile comunitare și județene. Dar acest drept nu se extinde și asupra țărancelor și femeilor muncitoare, ci asupra unui restrâns număr de orășenesci și doamne dela sate, umbilate mai mult pela școală.

Vîitorul va dovedi dacă e bine sau nu. Credința noastră — până la doveda contrară — rămâne însă tot cea exprimată în coloanele acestui ziar de nenumărate ori, că nu-i bine.

Nu i cu dreptate ca să se îmulțească voturile orașelor în paguba satelor și drepturile străinilor în paguba românilor.

Doar, orașele, mai ales cele din ținuturile alipite sunt streine, cum străine sunt și cele mai multe femei cu carte din orașele acestor provincii. Interesul guvernului nu poate fi să îmulțească voturile străinilor, nici să ridice pe orașenii deasupra satelor cu populație curată românească, ori românească în majoritatea ei.

Nu protestăm contra hotărârii guvernului de a moderniza administrația comună, dar vom munci într-acolo, ca să deschepem pe țărani și muncitori să ceară același drept și pentru femeile lor.

Ori să aibă toate drept de vot, ori să nu aibă nici una.

Să curmăm răul dela isvor.

Țara e bântuită de o mulțime de patimi cu urmări din cele mai nenoroci. O seamă de oameni inimoși și idealisti se străduiesc din răspunderi să le înfrâneze și sterpească. Guvernele ce se succed, ca și unele instituții de cultură, încă încearcă să aducă unele îndrepătri. Și totuși nu se observă nici o îndreptare spre bine.

Aceasta însă trebuie să aibă o explicație, și ea nu poate fi altă decât că nu se caută a se curma răul dela isvor.

Spre pildă: Toată lumea condamnă căciușa și beția. Dar ce vină are căciușul, când el vinde rachiul și berea care se fabrică sub scutul legilor? De ce se fac legi penale încăiderea căciușelor și nu pentru încăiderea fabricilor? De ce se pedepesc bătorii deveti criminale și "nu fabricanții"? Să se încidă fabricile și căciușele se vor încide dela sine.

Tot așa stăm și cu luxul. Am auzit sute de preoți predicând contra mândriei și făcând rău străinii în atât de congres, dar niciiodată n-au cerut încăiderea fabricilor care produc obiectele de lux, nici încăiderea granițelor înaintea importului de articole luxoase din străinătate.

Apoi altele și mai mari. Se imbogățesc și duc traiu domnesc în țara noastră toți aceia care nu muncesc, ci stau numai la pândă, ca să acapareze și speculeze produsele muncitorilor dela sate și orașe. Acești speculanți dispun de averi fabuloase și continuă a le in-

mulji cu setea bogatului din Evanghelie.

Lumea îi condamnă, dar nu face nimic pentru a-i înfrâna, a-i descoperi, a-i reduce la aderătatea lor valoare și a-i pune la muncă.

Ia, să fie dușni căjiva în fața justiției și să li-se ceară acolo o justificare a averilor lor. Să

Trebue să fie, altcum n-am vedea ce ne văd ochii. Numai cât banii nu-s ai celor ce muncesc greu, ci ai celor ce speculează.

Si totuși nu sunt bani?

Trebue să fie, altcum n-am vedea ce ne văd ochii. Numai cât banii nu-s ai celor ce muncesc greu, ci ai celor ce speculează.

Nu-i rai în Ungaria.

— Minciuna e sfătul.

Corespondentul din Budapesta al ziarului "Neue Zuricher Zeitung" publică, în coloanele acestui ziar un articol asupra starei de azi din Ungaria. La

începutul articolului corespondentul spune că lucrul cel mai izbitor din Ungaria este schimbarea raporturilor față de străini. Astăzi își ajungă mai ușor să scoată la oficiale maghiare dacă vorbești în vre-o limbă străină, decât dacă ai vorbi ungurește. Străinii se bucură de privilegiu speciale în raport cu populația indigenă. Cea mai cu precădere este limba engleză, deoarece ungurul crede că fiecare englez citește "Daily Mail"ul lui Roterhmer și este prin urmare prieten al Ungurilor.

Total se face însă numai pentru ochi, Nu e vorba de vre-o schimbare în felul de a fi ai oligarhiei ungurești. În timp ce în Europa a dispărut de mult sistemul feudal, (adecă drepturi numai pentru nemeși), în

Ungaria acest sistem durează. După descompunerea comunismului guvernul putea da foarte ușor cetățenilor săi, drepturi politice egale, să termine cu feudalismul și marile moși, aducând o reformă agrară aşa cum aștepta populația ungară.

In loc însă ca să se realizeze această operă să a-să încheie o alianță între magnați, biserică și guvernări, spre a se menține în viață vechiul sistem.

Ca exemplu autorul articolului aduce reforma electorală maghiară, care lipsește pe cetățean de drepturile poporului. Reforma agrară, n-a schimbat nimic din starea proprietăților de odată, lăsând totul aşa cum a fost.

În general se poate spune despre această țară, — care cheltuie sume extraordinare pentru primirea regească a oaspeților străini, cărora ungurii să le poată spune "nedreptățile dela Trianon", — că aci țărani și muncitorii trăesc

din răspunsul, pe care d-l ministrul de interne Al. Vaida-Voevod l-a dat partidului maghiar în magistratul d-sale discurs, fiind la Cameră, dăm parțea următoare:

Acum, domnilor, când noi știm că străinii, cari vin în țară din Budapesta, sunt diriguiți la d-l conte Bethlen, (președintele partidului maghiar) pentru ca între patru ochi să-și ia informațiuni de stăriile "ingrijitoare" care sunt în țara noastră, și vedem cum același domn Bethlen, vărul președintelui de dincolo de Tisa, are tameritatea să vie în numele poporului maghiar, pe care nu-l reprezintă, — pentru mai mulți alegători unguri au votat în alegeri pentru d-l Maniu, decât pentru contele Bethlen — are temeritatea să vină și să pretindă autonomia națională în numele hotărârilor dela Alba-Iulia, — răspund:

"pace pentru pace, omenie pentru omenie"; "în contra feloniei rezistență îndreptățită, deschisă fățu"; "în contra dușmaniei, orice armă cu care te poți apăra"; iar în ce privește ideile revizioniste, răspund și eu, dela această tribună, în numele dumă și a înregi țărăi: "nem! nem! soha!" "Nu! Nu! Niciodată!"

Intre alii acestui neam pot să lupe că de dărzi; le vom duce noi la bun sfârșit. Putem să ne sfășiem cu liberalii; este

totuși o luptă între frați. Dar să se știe un lucru peste hotar: că în momentul când cineva ar vrea să se atingă de această țară, nu mai suntem naționaliști, nu mai suntem liberați, nu mai suntem averescani, nu mai suntem socialisti chiar, suntem cu toții Români. Cu toții vom apăra libertățile acestei țări, după ce am suferit o mie de ani usuprile străine, asuprarea fanariilor; după ce am ajuns să ne dirigem singuri soarta, spre fericierea neamului nostru și a țării românești.

Iar în ce privește "Magyarpárt"-ul să se știe că dacă până acum a avut toată toleranță, o va avea și de acum înainte, fiindcă "Leo non captata muscas". (Leul nu se bate cu muștele). Neamul românesc, în viitorarea sa înțelegere de leu, nu se sperie de blânilor fie de panteră, fie de epure, ale magnaților de până eri, cari astăzi vor să se îmbrace în piele de oale, deși au rămas tot lupii de eri, lupi și ai poporului lor. Dar acel popor a început să se trezească la realitate și care bine știm că și dă loate silinjele să-și alcătuiesc un partid democratic, ca dându-ne mână frățească să se străduiască alături de noi, pentru interesul comun, al lor și al nostru, al patriei noastre a futuror.

Pace pentru pace

PAGINA ECONOMICA SI COOPERATISTA

Dreptul și cooperativă.

Un istoric al cooperatiei din România.

Prin rapoartele prezentate cu ocazia Congresului Internațional de Agricultură, unul din cele mai interesante ale Secțiunii a III-a a fost acel înstitutat: Dreptul și Cooperativă, al d-lui profesor Cesar G. Partheniu.

In acest raport d-l Partheniu examinează evoluția mișcării cooperativiste române, dela primele ei manifestări spontane, realizate cam pînă în 1891 în comunele Urziceni (Ialomița) și Bezdéd (Dâmbovița), prin formarea unei bânci populare în aceste localități și până la regimul actual, datorită legii din 28 Martie 1929.

La noi ca și în alte țări, activitatea cooperativistă s'a manifestat mai întîi pe terenul faptic și apoi pe cel ideologic. Novela, creatoră indiscutabilă în toate domeniile, a fost aceia care a determinat formarea cooperativelor; dispozițiile legislative, părerile jurisconsultilor, și publiciștilor au venit mai în urmă.

Totuși putem cita doi economisti, pe P. S. Aurelian și D. Butculescu, cari pe la 1860 și 1887 făceau o puternică propagandă în favoarea cooperativelor urbane de producție și consumație.

Deasemenea un capitol al codului de comerț din 1887, reglementa modul de consiliuare și funcționare a societăților cooperative ca societăți cu capital și personal variabil.

Prima lege, care s'a ocupat de activitatea cooperativistă, a fost legea bâncilor populare din 1903. Această lege a avut drept scop de a pune capăt pe de o parte cametei ce se făcea la țară, pe de altă parte de a se opri această mișcare în contra ostilă a autorităților, cari nu-i înțelegeau rostul.

In 1913, la apariția legei, numărul bâncilor populare trecuse de 700, având peste 100.000 de membri cu un capital de circa 7.000.000 lei.

Incurajarea legală dată, și-a produs curând efectele, căci în 1913, numai zece ani mai târziu, numărul bâncilor populare atinsese cîrca de 2901, având 583.632 de membri cu un capital de 107.142.000 lei.

Legea încurajează numai cooperativele de credit rural, bâncile populare, cărora le acordă ușurări în constituire și le vine în ajutor cu creditul și controlul Statului; totuși cooperativa se dezvoltă și în alte domenii și anume se crează cooperative urbane de producție, compuse din meseriași și muncitori — și rurale pentru arendarea terenurilor meritorilor proprietari (1909).

In Februarie 1919 se creaază Casa Centrală a Cooperăției Urbane pendinte mai întîi de Ministerul de Industrie și Comerț și apoi de Ministerul Muncii.

Acesle activități legislative îl corespunde o dezvoltare factice a cooperativelor și anume se formează: 2400 cooperative rurale, de exploatare agricolă, pentru luarea în primire a pământurilor expropriate și alte numeroase cooperative urbane de consumație.

Statul prin Centralele create își asumă un rol comercial și face oficiu de comerciant gros.

După ce pământurile expropriate au fost împărțite la țărani, cooperativele rurale de exploatare agricolă se desfășoară.

peea, iar cele urbane de consumație, de îndată ce Statul nu mai poate să continue să le aprivozească, de cele mai multe ori pe credit, dispărură, soldându-se deseori cu deficite importante.

Tutela Statului era apăsată; se simțea nevoie unei mari posibilități de acțiune, libertatea lipsescă.

Regenerarea începea în 1923.

In acest an, au apărut două legi cu privire la cooperativă și anume: cea referitoare la unificarea ei și cea din Noembrie, care atâtă Cooperativă pe lângă Ministerul Muncii, devenit al Cooperativiei și Asigurărilor Sociale.

Congresul din 1925, codul Cooperativă din Iulie 1928 și legea actuală din Martie 1929, urmară.

Chemarea la viață politică și acordarea unei baze economice păturei țărănești prin realizarea reformei agrare și a sufragiului universal își produce efectele.

Se simțea nevoie reorganizării atâtă a formalităților de constituire, cât și a exercitării controlului disciplinar.

Abia codul din 1928 realizează o parte din dezideratele cerute de congresul din 1925.

Acest cod, dădu dreptul de a viza statutele și actul constitutiv, ca și de a exercita controlul disciplinar aplicând sancțiuni contra administratorilor vinovați, federalelor sau uniunilor de cooperative.

Federalele sau Uniunile erau constituite din gruparea mai multor societăți cooperative; ele erau conduse de consiliu de administrație, alese de adunarea generală.

In plus, codul din 1928, introduce apelul la Centrala Bâncilor Populare, Centrala Cooperativelor de Producție și Consumație, cari aveau și dreptul să intervie din oficiu.

Cooperativele supuse în prima instanță, controlului Centralei Bâncilor Populare sau Centralei Cooperativelor de Producție, aveau drept de apel în fața Consiliului Superior al Cooperativăi.

Garanții luate de astădată, erau mai mari, căci în prima instanță la federale și uniuni, cooperative sunt judecați de delegați aleși de ei în mod liber; apoi, în apel la Centralele respective, consiliile sunt formate jumătate din membrii aleși, jumătate numiți.

Totuși o lacună mai era încă și anume că inculpatul n'avea dreptul să fie citat în fața organelor anchetatoare ca să poată să se apere, să depună memorii scrise.

Acesle lacune au dispărut azi prin legea referitoare la organizarea cooperativă din 28 Martie 1928, prezentată și susținută de d-l Ministrul I. Răducanu.

Pe de o parte atribuțiile sunt împărțite: cele financiare-comerciale sunt încredințate Bâncii Centrale Cooperative, institutul finanțier nou creat, destinat să susțină din punct de vedere economic întreaga mișcare cooperativă, cele de îndrumare și control disciplinar sunt încredințate Oficiului Național al Cooperativăi Române, organul orientator al mișcării.

Federalele și societățile cooperative se vor preocupa numai de operațiunile comerciale și financiare. Pentru exercitarea

autocontrolului, cooperativele și federale sunt obligate să se grupeze în uniuni. Uniunile, prima instanță disciplinară sunt conduse de Consiliu de Administrație ai căror membri sunt aleși de Adunarea Generală.

Când judecă, Consiliile uniu-norilor sunt prezidate de un magistrat, de cele mai multe ori proședintele tribunalului local. Apelul se adresează Oficiului Național al Cooperativăi, al cărui Consiliu General este compus din 18 membri din cari 9 sunt aleși. Comitetul de Control format din 4 membri din sănoul Consiliului General judecă acesele apeluri prezidat de un delegat al Inaltei Curți de Casătie.

Acum orice judecătă e pre-cedată de o anchetă la care sunt citați și interogați presupuși vinovați, cari pot depune memorii scrise și pot, dacă o cer în scris, să fie citați și în fața instanțelor de judecătă.

In actuala organizație s'au luat toate garanții posibile și necesare pentru a înlocui arbitrajurul cu dreptatea.

Organizația actuală realizează autonomia mișcării cooperative. Cele două instituții diriguioare ale mișcării, Oficiul Național al Cooperativăi și Banca Centrală Cooperativă, sunt conduse de Consiliu în cari membrii aleși sunt în majoritate.

Astăzi există în România peste 4800 de cooperative de credit (bânci populare), numărând aproape 1.000.000 de membri, reprezentând un capital de 1.265.000.000 lei. Apoi sunt circa 4500 cooperative de consumație și de producție agricolă și industrială (foresterie), numărând peste 383.000 membri, reprezentând un capital de peste 300.000.000 lei.

Din toate felurile de cooperative acelea cari s'au desvoltat mai bine la noi, au fost bâncile populare.

Cooperativa, instituție în acord cu ideile moderne prin modul de repartiție al beneficiilor adoptat că și prin reducerea capitalului la rangul de salariat, e menită a juca un rol din ce în ce mai important.

Organizația actuală a raionalizat-o și nu ne putem aştepta decât la rezultate bune.

N. N. Petrușcu.

O nouă bancă populară în Bran

Duminică, în 21 Iulie a luat ființă banca populară "Brâneana" din Bran. Aici au fost mulți piedeci de invins dar voința oamenilor bună le-au biruit.

In Teliu

Duminică, în 28 Iulie la ora 6 p. m. va avea loc în școală de pe vale, din Teliu, adunarea generală de constituire a bâncii populare.

In Belini

In Belini, comună în județul Treișcaune, va avea loc adunarea generală de constituire a bâncii populare imediat după eșirea din biserică, Duminică în 28 Iulie.

Abonații cari ne fac reclamații și comunicări în scris în chestia ziarului sunt rugați a ne indica intoldeaua și n-ruide pe adresă sub care li se trimite ziarul.

Administrația.

Din foloasele cooperatiei

Satele Branului crăiază o jumătate de milion în șase luni.

In fine avem și noi o pildă grăitoare despre foloasele ce le poate aduce o cooperativă populației satelor noastre.

Satele Branului au fost lăsate de multă vreme în grija speculanților cari au strâns averi enorme din aprovizionarea cu porumb și mălai.

In luna Februarie prețul măliei se urcă la 9 lei, și astăzi era și în alte părți.

"Cooperativa Muncitorilor" din Brașov luându-și asupra să aprovizioneze Branul, a pus pe piață tot în luna Februarie, mălai, cu 8 lei kgr. lucru care speculanților nu le-a convenit.

Din Februarie până astăzi cooperativa a furnizat brănenilor 22 vagoane de porumb, iar ceilalți morari și negustori lăsătă numai 25 vagoane. Prețul cel mai ridicat al cooperativei a fost de 8 lei 50 bani, când în alte părți se vindea cu 9.50 și cu 10 lei kgramul.

Socotind că brănenii au crăzit nu numai dela mălaiul vânădut de cooperativă ci și dela cel adus de negustori căte un leu la kgr. (pentru negustorii au fost săili să vândă și ei eficiență) căstigul brănenilor se ridică la o jumătate de milion de lei.

Cine a dat vreodată sătenilor din Bran atâtă bănel?

Scopul cooperativă este să înfrâneze specula. Cooperativa din Brașov i-a succes. Branul poate fi mulțumit de serviciile acestei cooperative.

Cantina dela Teliu

O crăzare de 300 de mii lei.

"Cooperativa muncitorilor" din Brașov, după greva din luna Martie dela tunelul Teliu, la indemnul d-lui prefect Suciu, a deschis o cantină pentru aprovizionarea muncitorilor de acolo. In 4 luni cooperativa a furnizat muncitorilor alimente în valoare de peste un milion lei. Adevarat că cooperativa n-a realizat pe seama sa nici un profit, dar în schimb lucrările au făcut o economie de 300 mii lei cumpărund dela cooperativă. In aceiaș vreme, au scăzut însoțit prețurile alimentelor și la celelalte prăvălii, așa că de fapt crăzarea ce au făcut-o ei e cu mult mai mare.

Dar cu tot binele ce l-a făcut această cooperativă, nu toți muncitorii sunt recunoscători. Am putea spune că o mare parte din ei răspătesc binele cu rău. Mulți au cumpărat dela cooperativă și nu plătesc. Mulți au plecat lăsând însemnate sume neachitate.

E și rușine și păcat să te porzi astfel față de o instituție care are menirea de a îmbunătății soarta muncitorime.

O nouă bancă populară în Săcădate

Sâmbătă în 20 Iulie (ziua de Sf. Ilie) s'a ținut în comuna Săcădate din județul Sibiu adunarea generală de constituire a bâncii populare "Infrățirea", a vând peste o sută de membri fondatori.

Scoala Minieră a Statului din Baia-Mare.

Concurs de admitere în școală.

Scoala Minieră a Statului din Baia-Mare, de sub Ministerul Industriei și Comerțului, care pregătește maieștri minieri și metalurgici, pentru minele de fier și de sare atât ale Statului cât și ale societăților miniere și ale particularilor publică următorul concurs:

Ca elevi ai școalei miniere a statului din Baia-Mare se priuscăcei tineri cetățeni români, cari au împlinit vîrstă de 17 ani, și cari au terminat cu succes cursul inferior de liceu sau gimnaziu (Clasa IV a, programă veche sau clasa III a programă nouă).

Cerările scrise cu mâna proprie și prevăzute cu timbre se vor înainta Direcțunei școalei cel mai târziu până la 15 August 1929.

La cerere se vor anexa următoarele acte: Extras de naștere, certificat de studii, certificat de bună purtare, certificat de naționalitate, certificat medical care se advereșează că potențul nu are defecți corporale, certificat de autoritatea stării civile că este năcăsătorii, certificat autentic despre ocupație una întreprinsă după părăsirea ultimului en școlar.

Tinerii cari sunt în etate de peste 21 ani au să anexe acle autentice că au satisfăcut serviciul militar.

Tinerii cari doresc să fie prijiniți ca elevi, trebuie să știe perfect limba română, afară de aceea vor fi supuși unui examen de admitere din: Limba română aritmetică și geometrie.

Inainte de examenul de ad-

mitere candidații vor fi supuși unei vizite medicale.

La examenul de admitere care se va înălța în 2, 3 și 4 Septembrie a. c. se vor prezenta numai tinerii cari vor fi chemați prin aviz separat.

Elevii pot primi bursă dela stat în anul II și III cca 40% lei anual, dacă cu finele anului I (prim) corespund condițiilor reglementului școalei.

Elevii sunt obligați săptămânal la trei zile practică pentru care vor primi plată zilnică ce se va stabili ulterior.

Prelegerile durează 3 (trei) ani școlari din căte 10 (zece) luni, și tinerii cari au terminat cu succes această școală devin maieștri metalurgici.

Absolvenții acestei școli se bucură de termen redus la serviciul militar.

Texele școlare nu sunt sub nici un titlu.

Școala nu are internat, elevii sunt externi.

Un val de lăcuse în Ungaria.

Asupra unelor regiuni din Ungaria s'a abătut un val de lăcuse, care nu este însă considerat ca periculos. S'a stabilit că au fost aduse de ultima furtună din Bulgaria, unde au invadat câmpurile într'un astfel de număr, incă guvernul a fost nevoit să ordoneze ca toate persoanele dela 18 până la 50 de ani să participe la nișcirea sau alungarea lor. Deasemenea și oficile locale maghiare au luat măsuri corespunzătoare.

Cultură și știință

Viața pe pământ

Viața ființelor e ca un val, iar vorba poetului e adevărată; ce e val ca valul trece. Se trece viața scurtă a unui om, dar și acea mai lungă a unui popor. Viața întreagă pe pământ e și ea schimbătoare, mereu primenită dar într-o perfeționată. E o deosebire ca de la cer la pământ între fața pământului din cele dintâi zile ale lui, ca planetă și cea ce este acum.

Atunci uscaturile restrânse erau puști, arse de soare. Nu le umbrea nici frunza copacului, nu le înveleau nici măcar o gânganie. Viața era concentrată în apa mărilor. Acolo se zămislea însemnărarea uscaturilor cu viețuitoare. Încet-încet, greoie, se trăgeau din apă, hidrozele băoase, mari cât un vîtel, iar pădurile la umbra cărora trăieau, erau formate nu mai din ferige înalte cât pal mierii, ori alte neamuri de ale lor, fără flori.

Mai trecu cât mai trecu — sute de mii de ani — și locul broaștelor îl luară reptilele, după cum prin poenile pădurilor de ferigi ori de mohorât brădet, se arăta căte o timidă florifică necolorată, ca și păioaselor de azi. Iarăși mai trecu sute de mii de ani, unii spun chiar milioane de ani și decorul pe pământ se schimbă din nou. Reptilele rămân mărunte, escurse prin ierba înflorită, pe deasupra cărora sboară fluturi sglobii. Pădurile dese sunt for-

mate din tei miroitori, oleanderi cu flori boghioase. La marginea lor și pe pejști, pasc turme de cai cu trei degete la picioare, de elefanți cu fuldeșii îndoiți în jos.

La sfârșit la urmă apare și omul. La început esemenea cu maimuța numită Gorila, se adăpostește pe sub păreți de stânci, în pesteri, șvârlindu-și în spate pielea nedubitată a vreunui urs ucis cu arma de crême sau cu bâta de lemn, mai sigură decât pușca, în mâini vânjoase.

Omul primitiv, nu rămâne să întâiu. Fața lui se mai luminează, mintea se ascunde. Te-se pânză pentru haine, își face locuință din nucile implete, descooperă focul, domesticește animalele. E cea dintâi civilizație pe care o desăvârșește întâiu, mii și mii de ani, până când ajunge să sboare cu aeroplanelor ori să asculte glasul prietenilor lui, prin radiofonie, delă cine și ce decătare. Muncește înaltă spre vârfuri tot mai înalte, desăvârșindu-și felul de viață întâiu. Popoare care mai trăiau viață sălbatică, prin muncă și cultură ajung pe cele care s-au trezit mai din vreme, lăsându-le adesea în urmă.

Abia de curând, s'ar putea spune ei din viață îndelungă și pământului, față acestaia este și cum o cunoaștem noi. O așteaptă încă prefaceri, căcă viață nu e decât prefacere.

senzaționale s'ar pufea realizat atunci, ce schimbări ar avea loc chiar în viața pământenilor!

In Marte de pildă, de ar fi locuitori, aceștia poate să fi ajuns la cel mai înalt punct al civilizației și el culturei, vor fi așa de perfecti încât să fi dispărut dintre ei cu totul lăcomia, ură, furișagul, răsbunarea, exploatariile, răsboiale și în fine toate retele ce ne fac nouă viață miserabilă. In schimbul nostru de idei cu dânsii am găsi și noi poate calea adevăratului — căci acum se pare că mergem greșit —, având posibilitatea să ajungem la perfecție mult mai ușor decât în alte împrejurări.

De s'ar putea una ca aceasta, alunci oamenii ar face o carte, numind o Biblia cea Nouă, iar în fruntea ei ar pune pe Einstein, gigantul științei, care a scăpat omeneira din ucigașoarele lanțuri ale gravitației, ce-o șineau încătușată de coaja neagră a pământului; căci voiajul printre lumi și stele, cu iușeala fulgerului, ar fi ceva aproape egal cu nemurirea.

G. S.

Din cartea bunului gospodar

Când întorci numai decât miriștile

Plugarul vrednic și chibzuț numai decât după secerea holidelor păioase întoarce miriștile. Și astăzi chior când încă nu s'au ridicat clăile, ci printre ele umblă cu plugul.

Nu e nevoie de o arătură adâncă; una făcută în față e căt se poate de bună și la locul ei. Arătura aceasta aduce multe folosuri pământului și culturilor ce vor veni.

Mai întâi semințelor de burueni scuturate proaspăt și împriștiate pe față pământului le dăm prilejul să încolțească pentru ca la o a doua arătură mai adâncă să le curățim cu totul și să scutim pământul și culturile ce vor veni de acești mușafiri nepoziți în casa noastră și cari iau din belșug hrana cu venită plantelor cultivate de noi.

Prin arătura aceasta subțire

băgăm și ouăle de gândaci și insecte, cari ne aduc atâtea pagube, în pământ și le strică cuiburile și rosturile; ele nu mai pot acolo să clocească și să scoată o nouă generație de dușmani ai noștri, pentru că acolo sub brazdă nu au condiții prielnice de a crește și înmulții.

Prin facerea acestor arături plugarul harnic bagă sub brazdă miriștea, care are în ea multe lucruri bune și prin dosirea ei acolo pregătește hrana nouă pentru culturile ce le vom pune. Pământul capătă un nou și bun îngrășământ, care i va primi de minune.

Pământul arat numai decât după secere înfoiește, prinde și jine în măruntale lui mai ușor apa din adâncimi pe care nu o lasă să iasă, iar apele din ploi pătrund cu ușurință și sună păstrate bine acolo unde se pregătesc bucatele pentru hrana plantelor ce le vom cultiva.

Pe urma acestei arături de întoarcere a miriștelor mai avem marele folos, pe lângă cele de mai sus, și anume: pământul arat, ars de razele calde ale soarelui și străpîntat de apele ploilor se măruntă, se moale și la două arături ce-i vom da curge brazdă după plug ca o minune și pregătim culturilor un culcuș bun, curat, sănătos și mai bogat.

Iată atâlea folosuri ce vin după întoarcerea miriștelor numai decât după secere și de aceia gospodarul chibzuț și lumenat trebuie să o facă neapărat. Gh. I. Savin.

Călătoria interplanetară

Călătoria între planete (de o stea la alta) pare a fi cu puțină într-un veac nu tocmai deosebită. Comunicația între noi (căci și pământul nostru este o stea) și alte globuri cerești ar fi posibilă după declarațiile făcute de învățatul german Hermann Oberth, în ședința societății astronomice din Paris. Învățatul acesta a arătat cu desenuri și planuri convingătoare, că o rachetă consumătoare de oxigen poate călători cu o iuteală ameșitoare în spațiu, atât de iute încât are puțină de-a scăpa repede din cătușele gravitației (pulerea de atragere) pământului și de a trece ușor în vid până la atmosfera planetei Marte, (Marte ca și pământul nostru este un corp cerești, care se învârtă în jurul soarelui) care o va atrage pe acel glob al sistemului solar. Racheta ar fi construită dintr-un tub de oțel cu pereți dubli, astfel ca fricțiunea (frecarea) cu aerul să nu înroșească prin căldură.

Învățatul german a câștigat un premiu bănesc în urma comunicării acesteia, premiu pus de multă vreme pentru acela care va aduce ideea cea mai de valoare la deslegarea problemei de comunicație interplanetară. Ce voiesc a trimite învățații pe planeta Marte, în racheta lor, încă nu s'a anunțat. Vor trimite poate fotografii de oameni, animale și plante; hărți astronomice și multe alte lucruri ușoare ce ar putea convinge pe locuitorii îndepărtați planete, de vor exista, că vestea vine dela o planetă vecină, pe care probabil o privesc și ei cu uimire și mirare, în nopțile se-nine, cum privim și noi mările lor bulgăre de materie luminioasă, cum pare el. Ce ar da de gândit un asemenea musafir prentru viețuitorii lui Marte, dacă fi acolo altă viață decât

cea vegetală și dacă acești viețuitori ar avea facultatea de a judeca.

Nu este cuvenit, ca într-o esemenea rachetă să se poală trimită pe Marte și un om. Cum primejdia carbonizării lui este înlăturată prin construcția dublă a tubului, el s'ar putea să ajungă viu pe Marte, pentru a vedea ce e acolo și să incerce să se facă înjelos de către locuitorii. Lucrul acesta este posibil — mai mult posibil decât era radiofonia acum 50 de ani.

Dar o speranță și mai mare în realizarea călătoriei interplanetare o dă noua teorie a învățațului Einstein, care arătă legături între magnetism și gravitate (puterea de atragere a pământului), prezice o vreme când aeroplanele vor putea să se înarmeze contra acestor gravitații, când aeroplanele vor putea să sboare fără motor și când locuitorul dela al zecelea etaj poate să se fereastră, în spațiu, fără teamă că și va frângă gâtul prin cădere.

Conform teoriei acesteia, care să părere că materia este de natură electro-magnetică, omul va putea ușor umbla prin spațiu așa cum spun cărțile sfinte că umbălă ingerii, mișcându-se după voie și cu iuteală neînchipuit de mare, în patru direcții, nu numai în două, ca noi. Oamenii de azi fac mișcări numai în lungime și în lățime; cei din veacul viitor se vor mișca în lungime, în lățime, în înălțime și în adâncime.

Cu un aparat construit după legile teoriei lui Einstein, aparat care prin electricitate să neutralizeze (să nimicească) complet presiunea atmosferică din jurul pământului, se poate ușor călători spre soi și planete, făcându-se astfel legătura între oameni și locuitorii altor lumi din spațiu. Ce descoperiri

Din viața satelor

Improprietările în

com. Mărăști

Ni se trimită din comuna Mărăști o scrisoare mai lungă asupra nedreptășilor îndurăți de cetățenii acestei comune cu prilejul improprietărilor.

Delegații comunei în această chestie s-au învățit alături de bine încât să au pricopisit dânsii și rudeniile lor, lăsând în balță pe ceilalți îndreptați.

In urma mai multor inter-

venii, zilele trecute s-a prezentat în comună agronomul d-l Guiu pentru cercetarea cazului.

Aveam speranță — încheie scrisoarea — că măcar acum se va îndrepta această greșală, care de mult aștepta o rezolvare dreaptă.

Abonamente la ziar
se pot face pe timp mai
îndelungat sau lunar

SOSIREA ȘI PLECAREA TRENURILOR - GARA BRAȘOV

VALABIL DIN 25 IUNIE 1929.

Sosirea în gara Brașov.

Dela București:

	Personalul	(dimineață)	ore	22	mi
	Personal (Ploiești)	(dimineață)	10	32	"
	Rapid Ardeal	(dim.)	10	57	"
	Tren de plăcere		11	35	"
	Personalul	(d. a.)	12	25	"
	Orient express	(..)	4	16	"
	Tren de plăcere (seara)		6	02	"
	Personal		7	25	"
	Expressul (noaptea)		8	14	"
	Rapid Carpații (noaptea)		9	20	"
	Acceleratul (noaptea)		12	42	"
	Accelerat (dimineață)		4	24	"

Sosirea dela Oradea-Mare :

Personal (noaptea)	12	ore	17	min.
Accelerat (dimineață)	6	"	08	"
Personal (dimineață)	8	"	05	"
Personel (Teiuș) (d. a.)	2	"	07	"
Rapid Ardeal (seara)	7	"	44	"

Dela Arad:

Accelerat (noaptea)	2	ore	28	min.
Orient Express (d. a.)	2	"	36	"

Expressul dimineață	10	"	18	"
---------------------	----	---	----	---

Dela Brețcu:

Personal (dimineață)			8	ore
----------------------	--	--	---	-----

Dela Petru Rareș : (Madfalău)				
-------------------------------	--	--	--	--

Personalul	dimineață	ore	50	min.
Personalul	d. a.	12	37	"

Personalul	6	"	—	"

<

DIN ȚARA

Un tren deraiaza din cauza unui pod ars. Eri s-a întâmplat o deraere a unui tren mixt, care însă din fericire nu a avut urmări fatale.

Tranul mixt Nr. 2159 pe când străbatea distanța dintre stațiile Fenes și Găureni, urmu să treacă un pod de lemn.

Acest pod însă a fost incendiat din motive încă necunoscute — fără ca personalul cferist să fi aflat de veste.

Locomotiva apucând pe pod, a deraiat imediat, ceeace a împedicat o adevărată nenorocire. Nu a fost nici un accident de persoane.

Lupii atacă vitele în munții Bihorului. Lupii care s-au înmulțit considerabil în iarna trecută, au devenit o adevărată pacoste pentru locuitorii din munții Bihorului.

Ei atacă în timpul nopției oile și vitele aflate la pășune, făcând pagube mari. Astfel regiunea Vărsăoaia-Padiș își au omorât și

mâncat peste 40 de vite și oîn ultimele două săptămâni.

Locuitorii se plâng că nu și pot apăra vitele împotriva lupilor fiind că n-au dreptul să poarte arma.

S-au făcut intervenții la cei în drept pentru ca păstorilor să li se dea voie să poarte arme, dar până în prezent aceste intervenții au rămas fără nici un rezultat.

Nu vă jucați cu arma. Ion Louis din com. Ciofleni (Ilfov) s-a dus la București și a tras la un cunoscut al său. După câteva minute a scos revolverul din buzunar și a început să-l descarce. Un glonte a nimerit în piept pe femeia Marija Dumitru Voicu, gazda casei, care stătea în fața lui. Văzându și îsprava, Ion Louis și-a lăsat pălăria și a fugit. Până în prezent el n-a putut fi găsit. Victimă a fost internată la spitalul Colentina.

Din streinătate

Un copil se vindecă prin vis.

Un copil din satul Kösinghausen (Austria) era olog de 4 ani și nu putea de loc să umble. Cei mai vestiți doctori nu au fost chip să-l vindece. Copilul acesta însă era foarte credincios.

Intr-o dimineață copilul povestea părinților, că peste noapte în vis își arătat Dom-nul Hristos și-i spus că seara la ora 9 se va vindeca.

Seara, când se făcu ceasul 9, copilul a rugat pe părinți să-i ajute să se scoale în picioare. Părinții l-au ajutat și copilul ridicându-se din pat și a început să umble pe picioarele lui.

Cărți postale vorbitoare.

Cărți postale vorbitoare se fabrică acum în Anglia. Pe aceste cărți nu scrie nimănii nimic, afară de adresă. Fiindcă la fabrică ori în prăvăllile din oraș, un aparat prinde graful celui ce vrea să trimită o carte poștală cunoșcușilor și neamurilor.

Cuvintele rostite astfel sunt apoi așternute de această mașină pe o flacă de fonograf, foarte subțire și ușoară, care se lipște de cartea poștală. Cel ce primește asemenea „scrisoare”, o pună la gramofon.

Un copil minune.

Acesta se găsește în Spania. El de 7 ani și l-chiamă Benito Paz. Copilul vede prin lucruri, ca și cum să uită în palmă.

Intr-o zi tatăl lui, negăsind un nastur, copilul îi spuse că nasturile se găsește în tabăcheră.

Și acolo a și fost. Văzând tatăl această minune a ascuns felurite lucruri, pe cari copilul le găsea, le vedea cu ochii lui prin păreji, prin haine, prin cutii. Acum doctorii cercetează și găsesc, că în adevăr copilul vede prin hărție, prin carion, prin stofă, prin metale.

Un om cu capul în jos.

E în vîrstă de 18 ani și trăește în Lemberg (Polonia). Înă din copilărie el își jine mereu capul în jos, neridicându-l niciodată. El merge de andărătelea și se uită printre picioare, vede lumea deandosele, dar e obisnuit acum să vadă toate lucrurile înțoarse.

Nu se cunoaște care i pricina acestei metehne, iar doctorii încercă acum să o deslușască.

Pești care călătoresc la mari distanțe.

Dela deschiderea Canalului de Suez (strâmtarea de apă între Asia și Africa, care leagă Marea Mediterană de Marea Roșie) mai multe specii de pești care trăiau numai în Marea Roșie și Oceanul Indian, au emigrat în Marea Mediterană, iar acum se află cu grămadă dealungul coastelor Egiptului și a Siriei. Această migrație de pești a fost stabilită de M. Gravel într-o lucrare a sa pe care a dăruiit-o Academiei Franceze de Științe din Paris.

I-a trebuit 30 de ani unui rămare ca să facă distanța din Oceanul Indo-Pacific, trecând prin Marea Roșie și Canalul de Suez și să ajungă în golful Alexandria — ize M. Gravel în încrearea sa. Unii pești, care au aflat într-o vreme în regiunile Mediteraniene, au dispărut cu totul și au fost înlocuiți de curând cu alte specii tot din aceiași rasă, însă mult mai mari, veniți din Oceanul Indian.

Cât costă crimele în America.

Un învățat din America a vorbit zilele acelea la radio asupra crivelor din Statele Unite, arătând cât costă ele națiunea și cari sunt principalele rădăcini din cari răsar. El a arătat, între altele, că valul de crime din Statele Unite costă națiunea 13 miliarde de dolari anual, că pe fiecare an se comiteau 12.000 de omurideri în țara aceasta și că în New York se află la larg 30.000 de criminali iar în Chicago 10.000.

Crimă din gelozie.

Cazul s-a petrecut într-un sat de lângă Deutsch Brod. Nevasta unui argat, bănuind pe bărbatul ei că întreține relații de dragoste cu o slujnică dela curtea moșierului, îl chinuia nespus cu gelozia ei. Într-o zi zilele acestea omul urma să meargă cu fata la câmp, conform ordinului boerului. Nevasta îl opri, iar dânsul ascultând de porunca stăpânului său iar nu de opriștea nevestei, se duse totuși. Femeia fu apucată de un acces de gelozie oarbă. Turnă esență de ojet în gura copiloului său în vîrstă de 9 luni, apoi își trăvi fetița de doi ani și jumătate și în urmă bău ea însăși soluția caustică. Tuselele victime au început din viață după chinuri groaznice.

Două atacuri bandiștești pe șoseaua Brașov-Sf. Gheorghe

Pe șoseaua dintre Vălccele și Sf. Gheorghe, din județul Trei Scaune a avut loc Sâmbăta un îndrăzneț atac banditesc despre care am scris pe scurt în nrul de Marți. Revenim astăzi cu noui și interesante amănunte:

Prima victimă.

La ora 8 dim. bandișii s-au așezat la pânde și după o oră de așteptare a sosit prima victimă: Croitorul Balog Iosif din Sf. Gheorghe, plecase la câmp pentru a se interesa de niște fân al cumpnatului său.

In marginea orașului după ce parcursese vre-o 2-300 metri, a fost întâmpinat de un individ care a apărut din pădure cu arma întinsă, somându-l să stea. În acest timp au apărut alii doi fâlhari bine înarmați, cari au trecut în spatele său, indicându-i drumul spre pădure. Victimă s-a executat.

In pădure au mers vre-o sută de metri, unde s-au oprit bandișii supunându-l unui amănuntul interrogatoriu.

Perchizitionându-l n-au găsit asupra d-lui Balog decât 180 lei, sumă pe care au refuzat-o sub pretext că nu le trebuie numai atât.

Un prânz liniștit.

D-l Balog Iosif a fost coborât apoi într-o groapă, după un bot de deal, unde bandișii l-au legat de un pom, spunându-i:

— Stai liniștit că noi avem treabă. Să nu te miști că-ji riști viața.

Depărându-se la vre-o două sută metri, fâlharii s-au așezat la masă.

După câteva minute de pânde, a apărut prima mașină în care se afla numai șoferul Stelian din Sf. Gheorghe. Bandișii l-au oprit și la perchezitie ce i-a făcut ne-găsind decât 40 lei, au refuzat enervați să-i ia.

Şoferul a fost silit apoi să tragă mașina în pădure pe drumul special amenajat de ei, legându-l apoi și pe el.

Cum a fost jetuit bogătașul Coveșan.

La un interval destul de scurt, a apărut mașina bogătașului Ere-mia Coveșan, care avea să asigure bandiștilor o pradă foarte însemnată.

D. Coveșan, plecase din Sf. Gheorghe, împreună cu un fiu al său în vîrstă de vreo 30 de ani și un nepot de 10 ani.

Asupra Tânărului Coveșan s-a găsit suma de o sută mijii lei iar dela d-l Eremia Coveșan bandișii au luat 70.000 lei, un inel, un ceasornic de aur cu lanț, briliante și diamante în valoare de 150—200.000 lei, ghețele din picioare și alte obiecte mărunte.

In mașină se mai afla o damigeană cu 15 kgr. Juică, care n'a scăpat atenției bandiștilor.

Alte victime în „lagărul prizonierilor”.

Eșind din nou la pânde, în față fâlhariilor, au apărut două căruje încărcate. Crezând că, fâlharii care conduceau vechiculele vor avea bani asupra lor, bandișii i-au oprit și pe aceștia, însă, negăsind nimic asupra lor, s'a mulțumit să-i supună aceluiși tratament. Înainte de a-i lega le-au oferit juică.

Un fâlan a refuzat fiindu-i teamă să nu fie otrăvit și în cele din urmă — după ce a fost luat la pelme și amenințat cu revolverul! — bieful fâlan a beut juică oferită de fâlhari.

In „lagărul prizonierilor” se adunase opt victime. Bandișii plecase din nou la pânde și în-

acest timp a apărut ca din pământ... o nouă victimă.

Un rătăcit.

H. Horvat din Sf. Gheorghe plecase de dimineață la pescuit și rătăcise drumul prin pădure.

La un moment dat s-a pomnit față în față cu d-l Eremia Coveșan pe care recunoscându-l, l-a întrebat ce face în pădure?

Victima care era grav rănită n'a putut răspunde nimic.

Atunci d. Horvat, s'a adresat șoferului și rând pe rând tuturor celorlalți cari de teamă bandiștilor nu răspundeau nimic, fiecare făcând semne și arătând că, sunt legați de mâini și de picioare.

Până să se lămurească asupra celor ce se petrecuse, d-l Horvat s'a pomenit cu unul dintre bandișii care venise atras de sgomotul musafirului nepoțit; cum acesta plecase la plimbare, era natural să nu ia cu sine bani și nici obiecte de preț, înțăt, banditul s'a mulțumit să-i facă o morală și legându-l alături de ceilalți, i-a spus:

— Cine te-a adus aici? Nu te gândeai că dai peste „Banda fantoma”!

Când banditul s'a înăpăiat la șosea, unul dintre fâlhari a izbutit să se deslege și luând-o la fugă prin pădure, a esit la marginea orașului. Aci, înălțind un biciclist, l-a trimis să anunțe jandarmii și poliția despre cele ce se petrec.

Unul dintre bandișii revenind în acest timp să facă control în lagăr, a remarcat lipsa fâlhanelui. Dându-se seama de pericol și-a chemat tovarășii din drum — cari tocmai somase o altă mașină fără a reuși să o opreasă.

Dându se alarmă la Sf. Gheorghe, d-l căp. Opran a expediat cu un automobil la locul unde s'a comis jaful șapte jandarmi și cinci sergenți.

Până la sosirea acestora, bandișii dispăruse.

Ajutoarele sosite dela Brașov

D. căpitan Dimitriu care se afla la Prejmer, unde tocmai concentrase 60 jandarmi pentru a le da instrucțiuni, a expediat pe cei 60 jandarmi în două direcții, barând într-o vale a Oltului prin posturi fixe pe valea Dobârlăului, la Prejmer, Lunca Araci, Hâghia, Mâcrus și Apata, unde se află poduri peste Olt.

Deasemenea s'a imprăștiat numeroase patrule în direcția Vălccele, Sf. Gheorghe.

Toțdeodată, s'a format o numerosă putere concentrându-se locuitorii din comunele Araci, Hâghia, Aita-Mare, Kikiș, Uzun etc., cari au plecat imediat în urmărire bandiștilor.

Cu toate măsurile energice ce s-au luat, bandișii au reușit să scape din cercul urmăritorilor, refugându-se probabil la vreo găzădă care îi țăinuște de multă vreme.

O nouă îspravă a „bandei fantomă”

După lovitura dată Sâmbăta în marginea orașului Sf. Gheorghe, se credea că bandișii vor dispărea pentru mai multă vreme. Nu au trecut însă nici 24 de ore și îndrăznești bandișii au apărut la lucru tot pe șoseaua națională, unde circulația vechiculelor este foarte intensă.

Alte îsprăvi

Duminică dimineața „Banda fantomă” s'a instalat în apropiere de băile Malnaș la poalele muntelui Hatod.

După câteva minute de așteptare și-a făcut apariția un autoturism în care se aflau d-nii Renete Mor, fabricant de licheri din Sf. Gheorghe, profesor Domocoș Pal Petre, din Micuța Ciucului, precum și secretarul d-lui Renete Mor, care plecase spre Baraolt unde avea de aranjat unele cheștiuni comerciale.

Atacul

Ajungând la punctul de pe muntele Hatod, unde șoseaua face o cotitură, autoturismul a fost oprit de un bandit mască îmbrăcat în haine militare și înarmat cu o pușcă Manlicher.

După somajunile acestuia s-a auzit un fluer prelung și alii doi bandiști mânjiți cu negru pe față și-a făcut apariția din marginea pădurei. Tâlharii au strigat: Allij (oprește). Apoi al doilea bandit a poruncit victimelor să ridice mâinile în sus și să coboare din mașini.

Şoferul a primit porunca să tragă mașina în pădure, unde toți pasagerii au fost legați de mâini și de picioare și supuși unui minuțios control.

La un interval foarte scurt, a venit o două mașină în care se aflau d-nii Lorenti Iosif și Mandovici Geroe, cari au avut aceeași soartă. În pădure victimele credeau că vor fi singure, însă spre surprinderea lor au dat peste d-nii Silvani Iosif, judecătorul din Oclan, Sabadeș Stefan, funcționar de bancă, Vițner Marion, dr. veterinar și o doamnă.

Alți prizonieri

După câteva clipe lagărul prizonierilor a fost completat cu noi pasageri cari au căzut în mâinile fâlhărilor. Au sosit escortați de bandișii d-nii Felsegy Victor, precum și șoferul societății Nussbaum din Târgu Mureș, care se aflau în drum spre Mercurea Ciucului.

Noua casă comunală din com. Cristian

— Inspecțiiile dlui prefect Aron Suciu. —

Prefectul județului nostru d. Dr. Aron Suciu a inspectat zile trecute comuna Cristian, interesându-se în chip apărte despre mersul lucrărilor de edificare a noului local de primărie.

Această comună fruntașă este acum sub ocârmuirea românească și a reușit să și îndeplinească visul de-a avea o casă comunală proprie, demnă de hârnicia gospodarilor cristoloveni.

Noul edificiu se clădește în antrepriza Soc. „Construcția Românească” din București sub permanenta supraveghere a inginerului Gh. Manea și Gh. Rusu arhitect din Pitești.

Despre felul riguros al edificării este de juridică menționată atât temelia cât și planurile sunt lucrate în beton armat, — iar cărămida este aleasă cu multă stenție dela fabricanții din Cristian.

Primăria se ridică în conformitate cu planul întocmit de d. Orend, inginerul județului, care și-a dat totă silința ca să înfrumusețe comuna cu un când mei comod și estetic edificiu comunal. Dsa vizitează săntierul în fiecare săptămână și spre bucuria locuitorilor se arează totdeauna perfect mulțumit de felul cum se realizează ideile sale tehnice.

Evident că, pentru înălțuirea acestui nobil ideal sătesc s'a pus multă trudă din partea con-

ducătorilor comunei. Pentru a se strângă fondurile necesare cieri în cazul de față depășesc cifra de două milioane și jumătate, trebuie să neapărăt râvnă multă și o slăvintă neîncetată. Din fericire ediliile comunei Cristian nu au fost lipsiți nici de râvnă, rici de slăvintă și nu mai astfel piedicile au fost înălțări.

Dlui notar Victor Serban ii revine în bună parte meritul acestei salutare îndepliniri. Ajutat de d. G. Knorr, primarul și în continuă bună înțelegere cu membrii consiliului comunal și locuitorii, în timp desul de scurt a procedat la începerea zidăriștilui, dovedind încăodată că de însemnată este misura unui notar comunal când înțelege să și facă datele întreagă.

Primăria din Cristian este compusă din două etaje, conținând birouri, locuințe pentru notar, servitor și dependințe. Pe la sfârșitul lunei Septembrie, ea se va nădăduște, casa comunală va fi inaugurată printre sărbătoare care va încorona după cum se cuvine opera inițiatorilor.

Dlui prefect dr. Aron Suciu a primit din partea dlui G. Knorr, primerul comune, toate explicațiile de amănunt, și s'a retras cu sușul încărcat deo părțea sa satisfacție.

M. Buda.

Din cauza mutării

vând casă cu preț convenabil în Str. Dârștelor. Informații la restaurantul Baciu pe aceeași stradă. 786 2-4

Croitoria GH. FARSCH

Str. Portii 26
(intrarea din Str. Aiei 2)

execuță lucrări elegante și solide în condiții foarte convenabile.

657 10-10

România Corpul Portărelior Tribunalului Brașov

No. 4530/1929.

Publicație de licitație

Subsemnatul portărel prin aceasta publică că în baza deciziei Nr. G. 9016 - 1929 a judecătoriei de ocol Brașov în favorul reclamantului Keresztes Bela repr. prin avocatul dr. Szele Bela din Brașov pentru incasarea creanței de 11875 lei și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 16 August 1929, orele 4 p. m., la fața locului în comuna Cristian No. 806, unde se vor vinde prin licitație publică judiciară mobile din casă, porci, boi, juiuincă și căruială de gunoi în valoare de 7500 lei.

In caz de nevoie și sub preful de estimare.

Brașov, la 12 Iulie 1929.

802 1-3

Popescu, portărel.

Dela Asociația fășilor cercetași din răsboiul 1916-1918.

Un apel

Pentru a putea cinsti că mai vrednic memoria camarazilor noștri cercetași, morți în răsboiul întregirei neamului, facem pe această cale un călduros apel, către părinții, rudele și cunoșcuții lor, de a ne indica împrejurările și locurile unde au murit.

Acelaș apel l'adresăm și uniașilor din care au făcut parte, rugându-le a ne indica datele biografice pe care le cunosc.

Toate indicațiile se vor comunica pe adresa:

Asociația fășilor cercetași din răsboiul 1916-1918, Strada Brezoianu No. 10 București.

Aceste date vor sluji la ridicarea monumentului fășilor cercetași, precum și la întocmirea primului anuar al Asociației.

No. 659/1929 not. publ.

Publicație de licitație

La cererea firmelor Antrepozitele Ardelene A. Barta din Brașov, se va vinde la licitație publică cu intervenția noastră în virtutea §§-lor 447 și 449 ai Legii Comerciale Ardeleană în dauna și detrimentul debitorului întârziat:

25 buc. covoare persiane și diferite tablouri.

Licitatia se va fi în zilele de 26 și 27 Iulie la ora 3 post meridian la firma Antrepozitele Ardelene. A. Barta, din Brașov, Str. Gării No. 45.

Condițiunile de licitație se pot vedea în biroul nostru între orele oficioase.

Participanții la licitație sunt obligați să depună un vadiu de 10%, iar cumpărătorii să păstrească momentan prețul de cumpărare, împreună cu taxa către stat.

Brașov, la 20 Iulie 1929,

Dr. David Bleahu,
791 1-1 notar public.

Cărămidă de mașină

Prima calitate. Fără var.

Lemne pentru foc de fag I-a

la
Andreas Tontsch
Str. Mihail Weiss 29. Telef. 2-86

749 5-7

Spitalul Gh. Mărzescu Brașov

No. 618/1929.

Publicație

Se publică spre cunoștință generală, că Spitalul mai sus amintit va fi în licitație publică în ziua de 17 Septembrie 1929, orele 10 dim., la reședința Inspectoratului General Sanitar Brașov, Str. Furculpr. No. 12, pentru înzestrarea Spitalului Nou din Str. Furculor cu următoarele :

1. Mobilier din lemn de brad și stejar.

2. Tapierie.

3. Articole de gospodărie.

Licitatia se va fi în conformitate cu Art. 72-83 din Legea Contabilității publice. Caetele de sarcini cu condițiile confectionării se pot vedea în orice zi de lucru, dela ora 8-12 în cancelaria Spitalului Gh. Mărzescu Brașov, Șirul Spitalului No. 13 și la reședința Inspectoratului General Sanitar Brașov, Str. Furculor No. 12.

Doritorii de a lăua parte la această licitație, vor depune odată cu oferă sigilată și o garanție de 10% asupra valorii mobilierului și celorlalte articole specificate în cașul de sarcini.

Brașov, la 25 Iulie 1929.

Inspector General Sanitar:

Dr. Bordea.

Medic primar, Director:

Dr. Câmpescu.

Români, abonați cel mai vechi ziare românește publică „Gazeta Transilvaniei”, care a împlinit 90 ani de existență.

România Corpul Portărelior Tribunalului Brașov.

No. 1263-1928.

Publicație de licitație

Subsemnatul portărel prin aceasta publică că în baza deciziei Nr. G. 1263-1929 a judecătoriei de ocol Cernatu, în favoarea reclamantului dr. Szele Bela și dr. Hartmann repr. prin avocatul dr. Papp Endre pentru incasarea creanței de 4850 Lei și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 14 August 1929, orele 3 p. m. la fața locului în Tărungeni, unde se vor vinde prin licitație publică judiciară una vacă cu vițea în valoare de 8000 lei.

In caz de nevoie și sub preful de estimare.

Cernatu, la 18 Iulie 1929.

Brașoveanu,
exec. del.

Corpul Portărelior Tribunalului Brașov.

No. 4701-1929.

Publicație de licitație

Subsemnatul portărel prin aceasta publică că în baza deciziei Nr. G. 1345/1929 a judecătoriei de ocol Brașov în favorul reclamantului Radu D. Savu repr. prin avocatul dr. N. Ioanesc din Brașov pentru incasarea creanței de 18800 Lei și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 16 August 1929, orele 11 1/2 a. m. la fața locului în com. Dârște No. 168 unde se vor vinde prin licitație publică judiciară mobile din casă, haine, covoare etc. în valoare de 8400 Lei.

In caz de nevoie și sub preful de estimare.

Brașov, la 12 Iulie 1929.

799 1-1 D. A. Popescu,
portărel.

Mare depozit de imprimante administrative, comuale și advocațiale.

Registre comerciale

Copiere

Prețurile cele mai ieftine.

Primirea comerților pentru imprimante:
Livrărie — Papetarie — Legătorie de cărți

H E R Z

BRAȘOV, Strada Printul Carol 22

Telefon interurban 229.

In Sala Teatrului „Astra”

Luni 29 Iulie orele 9 seara

va avea loc un singur

CONCERT

dat de

Mandolinistul

Simicel

Bilete la „ASTRA”

O eră nouă se deschide pentru țară.

In Cameră a fost votată legea administrativă.

Crezând că pot pune piedici lucherilor guvernului, liberalii au părăsit parlamentul; partidul poporului — adecă d-l Goga — s-a luat după ei — și dusu-s'au, care încotro, pentru ca să nu fie de față la discuția și votarea legii administrative.

Guvernul însă împreună cu majoritatele parlamentare și-au continuat lucrul, pentru ca țara să poată ajunge cât mai grabă și condusă și gospodăriile după o lege dreaptă și cinstită, pe care de mult o așteptă.

In ședința de Luni a Camerei această lege a fost votată, aşa de rândul“.

că suntem aproape de așteptatele vremi, cari vor trebui să vină după ce această lege va intra în vigoare.

„O eră nouă va începe în fața noastră — a spus d-l ministru Al. Vaida în Cameră — când acest proiect va fi votat și înăpătit!!

Proiectul a fost votat; să aşteptăm deci cu incredere timpul apropiat al „progresului nostru în vizor — după cum a spus d-l ministru de interne — și al înălțărilor spre libertatea adevărată visată de atâta generaționi de-a rândul“.

Încordarea din Extremul Orient

Forțele militare din Mangiuria. — Precizările ziarului „Rul“ din Berlin.

Situația din Oriental îndepărtat este mereu complicață. E greu de se prevedea modul rezolvării definitive a conflictului sovieto-chinez. În ambele părți s'au luate însă importante măsuri militare. Ziarul „Rul“, care apare la Berlin pune întrebarea: În cazul când s'ar produce un război în Extremul orient, cari sunt forțele pe care le-ar avea la dispoziție beligeranții și cari sunt linile strategice ale dezvoltării operațiunilor? Ziarul face următoarele precizări:

Forțele armatei roșii și Extremul orient constă din două corpuri de armată: unul la Est de Mangiuria și al doilea la Vest. Acestea sunt 4 divizii de infanterie și două brigăzi de cavalerie în total 80.000 soldați. Sprinținul acestor forțe este armata care se află dealungul liniei sibiriene spre Vest dela lacul Baikal, o altă rezervă, armata de pe Volga. Armata roșie în comparație cu cea chineză are o tehnică superioară. În primul rând o numeroasă aviație. Pe fluviul Amur armata roșie are o flotilă cu câteva canoniere, cari pot pluti ușor împotriva curentului râului Sungary spre Charbin. Aliații armatei roșii pot fi de lașamentele mongole, cari sunt conduse de ofițeri ai armatei roșii. Printre aceste de lașamente o deosebită importanță ar putea avea, luând în vedere caracterul luptei în Extremul orient, cavaleria mongolă.

Din punct de vedere strategic obiectul armatei roșii va fi linia ferată din Mangiuria și centrul ei administrativ Charbin. Operațiunile contra Charbinului pot fi conduse în trei direcții:

1. Din partea Vladivostokului, — raza de operațiuni e cea mai probabilă.

scurtă, căci dela granița rusă până la Charbin sunt numai 400 km., dar etacul este aci legat de un mare pericol, deoarece în cazul când Japonezii ar interveni, ar putea ataca armata rusă la spate.

2. Din partea regiunii Zabaikal. Armata rusă ar trebui să facă un marș de 800 km. până la scopul operațiilor, adică Charbin, dar această direcție este mai sigură și în acelă timp mai avantajoasă, deoarece operațiile armatei roșii ar putea fi coordonate cu cele ale armatei mongole.

3. Din partea regiunii Chabarovsk. De aci armata roșie are o distanță de 600 Km Linia operațiunilor ar merge dealungul râului Sungary, contându-se pe sprijinul flotei Amurului, care ar putea contribui și în ceea ce privește aprovizionarea. Această ultimă direcție ar fi cea mai probabilă.

Lupta împotriva morții

De bună seamă nu este vorba de vre-o luptă cu brațele, cu tunul sau explozibile. Ne ocupăm în aceste rânduri de rezultatele, la cari a ajuns știința medicală, care și-a luat curajul să facă încercări de a înfrângă atotputernicia morții.

Acea ramură a științei medicale, care se ocupă cu aceste încercări se numește thanatologie, adecă pe românește: studiul morții. Ea urmărește, ca punând înima în lucrare în mod meșteșugit să pună săngele în mișcare și să dea astfel din nou viață corpului neînsufljet.

Grea și îndrăzneață încercare, dar omul și știința ce nu încearcă? S-apoi căte lucruri, la cari nici nu se gândeau odată omul, aici sunt înăpătuite?

Încă de mai de mult le-a reușit înăpăților să formeze un astfel de lichid, care să conțină părticele din care e compus săngele omenesc. Au făcut încercări cu acest lichid și le-a reușit ca cu ajutorul lui să facă să mai funcționeze încă un timp oarecare părți ale corpului omenesc, — cum ar fi inima bunăoară — cari altfel nu mai dau semne de viață.

Doi mari înăpățași ruși Brinchenko și Ceciulin, au făcut, în această privință, încercări reușite, cari multora poate le par de necrezut. Ei au tăiat capul unui câine, înăndând apoi în viață cu ajutorul unei mașinării electrice care înlocuia inima, producând astfel circulația meșteșugătă a săngelui.

După vre-o căteva minute, ochii din capul câinelui, s'au deschis. Dacă cineva i-a pișcat urechea, imediat a smâncit-o, întocmai ca un câine viu. Dacă i-au înșepat nasul, capul câinelui a deschis gura, ca și când ar voi să latre. Din când în când lăcrima.

Încetând mișcarea meșteșugătă a săngelui, a urmat agonia: gura câinelui s'a deschis, voind parță să răsuflă forțat, iar ochii i-au devenit sticioși, încetând total orice lucrare a nervilor. Capul câinelui nu s'a mai mișcat..

O încercare cu finje omeniști s'a făcut în anul 1926. O doamnă din Berlin, a murit în decursul operației. Bătaia inițială a încetat 6 minute. După trecrea acestui timp, medicul chirurg i-a aplicat mai multe injecții de adrenalina. N'au treceut nici 10 secunde și inima bolnaviei a început să bată din nou, recăstigându-și conștiința. Această femeie trăește și astăzi, putând zice cu adevărat, că „a învățat din morții“.

Medicul francez, dr. Normet, a inventat un ser (leac), cu ajutorul căruia se pot ține în viață chiar și bolnavii, cari și-au pierdut 75% din sânge; iar dr.

Dandy, profesor la universitatea din Londra, a scos din capul unui om nebun o parte din creeri și totuși bolnavul trăește și astăzi..

Din cele câteva cazuri, pe care le-am povestit, putem vedea că de departe a ajuns știința. De bună seamă ea nu se va opri aici, ci va căuta să-și facă și mai departe drum, ajungând la noi și noi rezultate.

Oricât de înaintate vor fi aceste rezultate însă, a omorâ însă moartea este ceva ce nu-i dat omului. În speranța că vom ajunge să nu mai murim, să închidem liniștii ochii în cearșul, când ne va sosi vremea, căci viața fără moarte nu se poate, întocmai așa cum nu se poate nici moarte fără de viață.

In cercurile sovietice nu s'a exclus posibilitatea unor conflicte în Extremul Orient. La sfârșitul anului trecut generalul rus Budenny a fost de trei

Primăria municipiului Brașov

No. 20009/1929.

Publicațiuine

Având în vedere că pe teritoriul municipiului Breșov s'a constatat boala de „Febără ofoasă” la vitele dela pășunee „Răcădău”.

In baza art. 59 din legea de poliție sanitară veterinară,

Ordonăm :

1. Ocru ea ciurdei la pășuna „Răcădău”.

2. Închiderea târgului săptămânal și de țară pentru toate vitele cornute și porci până la noi dispoziții.

3. Oprirea circulației acestor animale pe teritoriul municipiului.

4. Se interzice scoaterea furajelor și gunoiului din reza teitoriului municipiului.

5. Se interzice eliberarea bilor de vite pentru animalele săs amintite, cu excepția vitelor destinate pentru lăiere; pentru aceste vite, fiind anterior vizitate și găsite sănătoase, se vor elibera bilete de vite cu mențiunea „pentru lăiere”.

6. Se interzice vânzarea laptei dela vitele bolnave și vitele suspecte.

7. Contravenienții la această ordonanță se vor pedepsi conform Legei de poliție sanitară veterinară art. 71—72

8. Această ordonanță intră imediat în vigoare.

Cu execuțarea ei se îndreaptă Serviciul Zootechnic și Sanitar Veterinar și Prefectura Poliției Municipiului.

Brașov, la 20 Iulie 1929.
Comisia interimană,
Președinte: p. Secretar general
Cuteanu m. p. Hertel m. p.

Cant în centrul orașului o cimitiră gospodă cu intrare separată. Ofer 1000 lei. A se anunța la ziar.

Covasna la 19 Iulie 1929.

Primer: Notar:
Alexe Teculescu. Gh. Colan.

795 1—1

De vânzare în apropierea haltei Suburbu o casă modernă și terenuri, precum și casa din Str. Sitei No. 48. Informațiuni la proprietar.

796 1—1

Redactor responsabil: VICTOR BRANISCE

Tipografia A. MURUSIANU / BRANISCE & COMP. BRAȘOV.

Editor: VICTOR BRANISCE

D-l Virgil Madgearu a depus la Cameră proiectul de lege pentru construirea canalului navigabil București-Dunăre și electrificarea liniei ferate București-Brașov.

Prin proiectul de lege depus de d-l Madgearu, Primăria Capitalei este autorizată să concesioneze efectuarea lucrărilor canalului București-Dunăre d-lui Leonida asociaț cu grupul de bănci române și stănești și asociații acestora sub conducerea lui „British and foreign utilities development corporation“.

Concesiunea va fi acordată pe termen de 50 ani și privesește exploatarea canalului și furnizarea cu curenț electric a Capitalei și căilor ferate.

După expirarea termenului de 50 de ani, toate lucrările și instalațiile vor trece în proprietatea Statului.

Dela Cercul studenților din Tara Bârsei. Cercul Studenților din „Tara Bârsei“ București convoacă pe membrii la sedința ce va avea loc Sâmbătă 27 Iulie ora 11 a. m. în localul Liceului „A. Șaguna“.

Sala Astra

Vineri, 26 Iulie 1929 ora 9 seara fix va avea loc o

Sezătoare

artistică culturală organizată de Ateneul Popular Tatarasi din Iași cu prilejul celei de a 10-a Excursie-Pelerinaj, de înfrângere și propagandă culturală.

Conferința va fi înființată de d-l prof. Ion Nistor fost ministru.

Partea artistică: Corul „Gavril Muzicescu“ al Ateneului Tatarasi, sub conducerea maestrului V. Popovici, d-l prof. N. Teodorescu, Directorul Conservatorului, solo de violoncel cu d-ra El Petrovici, absol. Conservator, la piano; d-na Natalia Profir și d-l Ion Profir, artiști ai Teatrului Național (recitatori); d-l G. Stefanovici, tenor Opera Română, solo de voce, cu d-l N. Marcovici, absol. Conservator, la piano; d-l V. Tudor, absolvent Conservator, solo de flaut.

Prefuriile populare: Loc rezervat lei 60; Stal I lei 50; Stal II lei 30; Galerie lei 20; Balcon lei 60; Loje I lei 70; Loje II lei 60. — Biletele se găsesc la „Agenția Teatrală“ și la „Casa Teatrului“.

IN ROLUL PRINCIPAL:
Karl Dane, George Arthur.
Afară de aceasta 2 acte comedie și Ufa-Jurnal.

Aviz. Societatea Păjiștenilor „Crucea Dreptății“ aduce la cunoștința Onor. Public, că va aranja jocul obișnuit la Fântâna Popii din Str. Păjiște în 28 Iulie 1929 la care este invitat Onor. public a lua parte, iar în caz de timp nefavorabil se va amâna pe ziua de 4 August mai multe focuri vor sta la dispozitie gratuit și va fi distrat Onor. public cu muzica militară a Bat. Vânători de Munte.

Examene cu RAZE X (Röentgen) și examenele BACTERIOLOGICE poate executa or cărei persoane și în schimbul unor taxe mici, laboratoarele spitalului militar Brașov — dotate cu aparate noi. 583 14—0

Cinema „Astra“ (Apollo)

25—26—27 Iulie
Senzație

COCUTA

Extraordinară comedie în 6 acte după celebra comedie „Baby Mine“ de Margaret Mayo. Reprezentată de mii de ori cu mare succes pe scenele tuturor teatrelor mari din lume precum și din Tară.

IN ROLUL PRINCIPAL:
Karl Dane, George Arthur.

Afară de aceasta 2 acte comedie și Ufa-Jurnal.